

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU 2022:57 Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (dnr. Fö2023/00074)

Statens institutionsstyrelse (SiS) har ombetts att lämna synpunkter på förslagen i det nämnda betänkandet. Genomgången av de förslag som har lagts fram i betänkandet har skett med de utgångspunkter som SiS, utifrån sitt uppdrag, har att beakta.

SiS välkomnar utredningens förslag i stort. De föreslagna åtgärderna och den tydliga ansvarsfördelningen mellan aktörer på nationell, regional och lokal nivå kommer att medföra en nödvändig och kraftfull förstärkning av skyddet för civilbefolkningen. Vidare anser SiS att förslagen är befogade och i linje med den säkerhetspolitiska bedömningen samt omvärldsläget.

SiS instämmer i förslaget om att statliga myndigheter som berörs av planering för utrymning och inkvartering ska ges tillfälle att yttra sig när planeringen tas fram eller ändras i väsentliga delar. SiS instämmer också i utredningens bedömning att Kriminalvården, Migrationsverket och SiS behöver planera för att kunna utrymma sina klienter (avsnitt 8.2.4).

SiS instämmer i förslaget om att länsstyrelser och kommuner ska genomföra övningar av den planering som har tagits fram. SiS instämmer också i att statliga myndigheter vid behov bör delta i de övningar som genomförs. SiS anser dock att det måste förtydligas att kommuner och länsstyrelser ska informera berörda myndigheter om planerade övningar. Om så inte sker kan myndigheterna inte fullt ut fullgöra sin skyldighet att i samverkan med kommuner och regioner som är berörda, planera för totalförsvaret (avsnitt 8.2.6).

SiS anser därutöver att det saknas en skrivning gällande ansvarsfördelning vid inkvartering i de lägen där på förhand bestämda statliga myndigheter behöver utrymma sina klienter eller intagna. Det är tydligt att det är kommunen som ska vara huvudansvarig för inkvartering av människor som av olika anledningar har behövt

utrymma. SiS anser dock inte att det är tydligt huruvida detta ansvar infattar även de personer som omfattas av andra aktörens verksamhetsområde, eller om det är den utrymmande myndigheten som har ansvar för klienternas inkvartering. Detta bör förtydligas och kräver i så fall en väletablerad samverkan med kommun och länsstyrelse. Om det är så att den utrymmande myndigheten på egen hand ska ansvara för inkvartering av vissa klienter till följd av ansvarsprincipen vill SiS framhålla att det i sådana fall finns risk för långa transporter och belastning på viktig infrastruktur vid exempelvis höjd beredskap.

Slutligen saknar SiS en analys av hur barn, ungdomar och vuxna inom tvångsvården påverkas av utredningens förslag. SiS ser även ett behov av förtydligande kring hur lagstiftning om tvångsvård förhåller sig till den föreslagna lagstiftningen.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Elisabet Åbjörnsson Hollmark. I den slutliga handläggningen har HR-direktören Robert Stenbom, säkerhetsdirektören Christer Johansson och säkerhetsspecialisten Mikael Johnsson deltagit. Föredragande har varit säkerhetsspecialisten Michaela Swartling.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark

Kopia

fo.ssk@regeringskansliet.se